

Mazowieckie Biuro Planowania Regionalnego, we współpracy ze Szkołą Główną Handlową oraz Oddziałem Warszawskim Towarzystwa Urbanistów Polskich, zorganizowało w dniu 13 czerwca 2011 roku w Warszawie konferencję poświęconą „Obszarowi Metropolitalnemu Warszawy”. Wzięli w niej udział przedstawiciele administracji rządowej i samorządowej, między innymi Adam Struzik - Marszałek Województwa Mazowieckiego oraz Olgierd Dziekoński - Sekretarz Stanu w kancelarii Prezydenta RP. Wśród licznych gości byli reprezentanci gmin oraz powiatów z Obszaru Metropolitalnego Warszawy, świata nauki i stowarzyszeń branżowych. Konferencja miała na celu zaprezentowanie przykładów planowania i zarządzania obszarami metropolitalnymi w Europie i Kraju oraz pokazanie charakterystycznych dla nich problemów wewnętrznych i zewnętrznych. Obszar Metropolitalny, to wielkie miasto i sąsiadujące z nim najbliższe otoczenie, powiązane funkcjonalnie choć zróżnicowane administracyjnie. Mieszkańcy obszaru metropolitalnego dojeżdżają często do pracy w centrum miasta z dalszych miejscowości. W metropolii koncentrują się instytucje zarządzające rozwojem i finansami, wyższe uczelnie, instytuty naukowe, miejsca pracy, tereny atrakcyjnych przestrzeni miejskich, bogate w zabytki i atrakcje, a także liczne tereny zieleni, nawet jak w przypadku Warszawy, parki narodowe, a ponadto ważne lotniska i węzły kolejowe. Troską władz Województwa Mazowieckiego jest sporządzenie planu zagospodarowania przestrzennego, który koordynowałby rozwój przestrzenny na terenach kilkudziesięciu gmin wokół Warszawy, tworzących określony umownie obszar metropolitalny. Planowanie metropolitalne, choć ma w Warszawie stuletnia tradycję, jest wciąż rzeczą nową i mało znaną.

W pierwszej części konferencji przedstawiono przykłady planowania rozwoju obszarów metropolitalnych w Regionie Sztokholmskim (Hans Hede), Amsterdamie (Eric van der Kooij), Hamburgu (Rolf-Barnim Foth), Paryżu (Martine Liotard), Londynie (Joe Montgomery), a także Trójmieście (Feliks Pankau). W większości miast i regionów europejskich planowanie metropolitalne odbywa się wewnątrz dobrowolnych zrzeszeń gmin lub w formie planu regionalnego o charakterze nieobligatoryjnym. Gminy dla wspólnego dobra zgadzają się podporządkować ustaleniom koordynującym ich wewnętrzny rozwój, co ostatecznie przyczynia się do ich lepszego funkcjonowania.

Podczas kolejnej sesji dr arch. Tomasz Sławiński - generalny projektant planu, szczegółowo zaprezentował założenia rozwoju przestrzennego Obszaru Metropolitalnego Warszawy opisane w „Studium Planu Zagospodarowania Przestrzennego Obszaru Metropolitalnego Warszawy”. W Studium Planu zaproponowano rozwój metropolii Warszawskiej wzdłuż kilku pasm rozwoju opartych na istniejących liniach kolejowych, z zielonymi klinami pomiędzy nimi, etapowanie rozwoju, począwszy od terenów kiedyś już zurbanizowanych a następnie zdegradowanych, takich jak obszary poprzemysłowe, powojskowe, pokolejowe, oraz

obwiedzenie metropolii zielonym pierścieniem lasów, rezerwatów, parków i otwartych krajobrazów. Dobry, wspólny plan zagospodarowania przestrzennego pozwoli na właściwe zarządzanie obszarem metropolitalnym, wzajemne koordynowanie zagospodarowania gmin. Przyczynić się to powinno do skrócenia i udoskonalenia dojazdów, zbliżenia lokalizacji miejsc zamieszkania do miejsc pracy, zapewnienia terenom mieszkaniowym bliskości obszarów otwartych i zielonych, uatrakcyjnienia centrum Warszawy i centrów dzielnicowych oraz śródmieść miast otaczających Warszawę, polepszenia dostępności kolejowej i lotniczej Warszawy z innymi metropoliami europejskimi, między innymi poprzez szybką kolej, nowe lotniska. Plan metropolitalny przyczyni się do wzrostu jakości życia mieszkańców Mazowsza oraz pozwoli władzom gminnym na racjonalne i oszczędne gospodarowanie przestrzenią. Obecnie nie ma możliwości prawnych uchwalenia planu zagospodarowania przestrzennego obszaru metropolitalnego, niemniej jednak sporządzone w MBPR Studium, posłużyć może jako materiał wyjściowy do przyszłego procesu planistycznego.

Następne prezentacje - Dyrektora Biura Architektury i Planowania Przestrzennego Warszawy Marka Mikosa oraz wójta gminy Izabelin Witolda Malarowskiego, prezentowały stanowisko Warszawy oraz gmin należących do Obszaru na temat potrzeby utworzenia oraz wspólnego rozwoju Metropolii Warszawskiej. Ostatnia część konferencji prowadzona była przez Prof. Marka Bryxa dotyczyła problemów zewnętrznych oraz wewnętrznych rozwoju obszarów metropolitalnych zarówno w Polsce jak i w Europie. Bartłomiej Kolipiński przedstawił obecną sytuację prawną obszarów metropolitalnych w Polsce. Prof. Tadeusz Markowski omówił znaczenie oraz pozycję obszarów metropolitalnych w głównych dokumentach krajowych - Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego, projekcie koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju. Następnie Ivan Tosics z Budapesztu omówił zagadnienie zintegrowanego rozwoju miejskiego na przykładach europejskich metropolii, a Vincent Goodstadt przedstawił zagadnienie planowania metropolitalnego z perspektywy i doświadczeń Stowarzyszenia Metropolitalnego METREX. Zamykając i podsumowując spotkanie Dyrektor MBPR Prof. Zbigniew Strzelecki powiedział, że konferencja stanowi wstęp do szerszej debaty nad kierunkami rozwoju obszarów metropolitalnych, w tym szczególnie Warszawy i jej najbliższego otoczenia, oraz metodami koordynacji polityki rozwojowej gmin i województwa na drodze do wzrostu ich spójności i konkurencyjności.

Zachęcamy do zgłaszania swoich pytań, przemyśleń, spostrzeżeń na temat rozwoju Obszaru Metropolitalnego Warszawy na adres: omw@mbpr.pl.